

na schooltijd

Het Letterkundig Museum houdt op vrijdag 30 oktober een Docentendag. De educatieve mogelijkheden van het museum worden toegelicht en auteurs en andere deskundigen verzorgen lezingen en workshops rondom het thema 'werken met Nederlandse literatuur in de lespraktijk'. Op het voorlopige programma staan namen als Joost Zwagerman, Vonne van der Meer, Anna-Marie Lücken en Karin Spaink.

Nadere informatie bij het Letterkundig Museum (070-3339666)

JD

De commerciële strijd om de leerling-lezer

Bulkboek komt de eer toe, het wiel uitgevonden te hebben: een per jaar wisselend pakket van literaire teksten voor een uiterst laag bedrag (aanvankelijk 15, nu 25 gulden).

Wolters-Noordhoff kwam daarvoor in een gespreid bed toen men de Grotelijsters (en daarna de Vroege en de Jonge Lijsters) introduceerde; de leerling kreeg wel minder boek voor zijn vijftientwintig gulden, maar wel 'echte' boeken.

Het antwoord van Bulkboek was de Pentareeks, naast de inmiddels in magazine-vorm verschijnende Bulkboeken.

Meulenhoff Educatief komt met ingang van dit schooljaar met de Rainbowclub: de leerling krijgt voor vijftientwintig gulden zes boeken; drie Nederlandse romans, twee vertalingen uit de wereldlite-

ratuur en een collector's item, een speciaal voor deze gelegenheid geschreven boek van Ronald Giphart. Nieuw bij de Rainbowclub is dat de leerling daarnaast vijf kortingsbonnen krijgt, samen voor vijftien gulden, waarmee hij/zij in de boekhandel Rainbowpockets naar eigen keuze kan kopen. Ook krijgt de leerling het Rainbowmagazine dat achtergrondinformatie over de boeken uit het pakket en een overzicht van alle leverbare titels biedt. Via de website van Meulenhoff-Educatief wordt binnenkort ook o.a. over de Rainbowclub en de boeken uit het pakket achtergrondinformatie geboden.

JD

Dag van het literatuuronderwijs 1998

Het is een traditie geworden: het ene jaar een dag voor de leerlingen, het andere een dag voor de docenten. De laatsten worden uitgenodigd voor de Dag van het Literatuuronderwijs die BulkBoek en SSS op 6 november 1998 in het Jaarbeurs Congrescentrum in Utrecht organiseren. Motto deze maal: De docent: inspirator of navigator? En daarmee bedoelt men niet de oude koeien uit de sloot te halen en de deelnemers een achterhoedegevecht te laten voeren tussen conservatieven en progressieven, maar, uitgaande van de voorgenomen vernieuwingen tot een compromis te komen. Het persbericht meldt: "De vraag hoe de leraar in een Obegeleiden-rol leerlingen kan blijven in-

spireren tot het lezen van boeken, staat centraal tijdens verschillende werkgroepen en lezingen op het symposium. Daarnaast is er aandacht voor onder meer het leesdossier, voorlezen, media-educatie en vakoverstijgend literatuuronderwijs". Zo te zien geen nieuwe onderwerpen voor wie de discussie van de afgelopen jaren, met name in dit tijdschrift, trouw gevolgd heeft, maar er zijn collega's genoeg voor wie een ander toelichting behoeft, nu het werkelijk lijkt te moeten.

Bovendien zijn, naast de mensen van de school, zoals Joop Dirksen, Cor Geljon en Clan Visser 't Hooft, schrijvers aanwezig als Adriaan van Dis, Willem Jan Otten, Roland Giphart, Manon Uphoff, Carry Slee en Naima El Bezaz, van wie men gedachten uit een andere invalshoek mag verwachten en zal ook neerlandicus Frits van Oostrom zich laten horen.

Kosten: f175 voor symposium, bundel en nascholingscertificaat. Inschrijving tot 15 september, maar misschien kunt u 't nog proberen. Bel voor eventuele inschrijving BulkBoek, 0342 - 494200.

KC

Service van de bibliotheekcentrale

Met het nieuwe schooljaar breekt ook een nieuw seizoen aan voor de dienstverleners. Biblioservice Gelderland te Arnhem verleent, in samenwerking met de Provinciale Bibliotheekcentrale Utrecht te Houten, de docent Nederlands een dienst met zijn programma

'Over boeken & schrijvers', een serie lezingen van september tot april. In Arnhem wordt die serie gegeven op de dinsdagen 29/9, 27/10, 24/11, 26/1, 23/2, 30/3 en 27/4 van 19.30 tot 22.00 uur, in Utrecht op de woensdagavonden meteen daaropvolgend, zelfde tijd. Een gevarieerde keuze met onder meer de meesterlijke roman De voorlezer van Bernhard Schlink, Het lied en de waarheid van Helga Ruebsamen, Rozen op ijs van Monika van Paemel, Poeder en Wind van K. Schippers en Twee koffers vol van Carl Friedman. Daarnaast wordt op twee avonden de literatuur thematisch behandeld. Op 27 oktober spreekt Honoré Schelfhout over de vrouw in het oeuvre van Vestdijk, op 30 maart Dannie Jansen over de aanwezigheid van vrouwelijke auteurs in de Nederlandse letterkunde. Andere inleiders zijn Jos Paardekooper, Elianne Muller en Céline Beijer. Biblioservice Gelderland organiseert cycli van deze aard al jaren, met name ten dienste van leeskringleiders; meestal komen er honderden geïnteresseerden op af.

Wie, al of niet als neerlandicus, een leeskring leidt, kan bovendien zijn voordeel doen met de bijgewerkte catalogus van boeken voor leeskringen 1998. Biblioservice Gelderland heeft een collectie boeken voor leeskringen in Gelderland. Leeskringen kunnen uit deze collectie meerdere exemplaren van een titel huren voor een afgesproken periode. Het aantal

na schooltijd

varieert, is meestal zeven exemplaren, soms iets meer, soms minder. Van Connie Palmens I.M. zijn zeven exemplaren tegelijk te krijgen, van Noordervliets Het oog van de engel vijf, maar dat boek is natuurlijk als Rainbow-pocket sowieso het aanschaffen waard. Bij elke titel die u huurt, ontvangt u een gratis documentatiemap met recensies. Dit geheel is een leeskringpakket. Voor het komende seizoen bestaat de collectie uit ruim 240 titels. Te beginnen met Kader Abdolah's boeken - een indicatie dat er in de collectie heel wat materiaal aanwezig is voor intercultureel literatuurwijs, en dat blijkt een indicatie die uitkomt - en afgerond met Nergens in Afrika, de uit het Duits vertaalde roman van Stefanie Zweig, een autobiografisch getint relaas van het leven een Duitse joodse vrouw in Kenia tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Genoemde documentatiemap maakt deel uit van een bestand van ruim dertig zogeheten 'signalementen', waarvan het eerste thans verkrijgbare - over Madame Bovary - verscheen in 1994, de meest recente - over Mali Blues en andere verhalen van Lieve Joris - in 1998. Elk signalement kost f5,25, is heel bruikbaar voor het gebruik door leerlingen in de tweede fase.

Voor nadere informatie, eventuele inschrijving - per lezing betaalt men f7,50 - of de catalogus wenden men zich tot: Biblioservice Gelderland, Zeelandsingel 40, Arn-

hem, tel. 026 - 386 04 44. Het adres van de Utrechtse centrale is: Onderdoor 160, Houten. Telef. 030 - 635 29 00.
KC

Dichter bij Jan Hanlo dichten

In het kader van de praktische activiteiten, een der kleinere domeinen van het toch al zo bescheiden CKV1, zal de gemiddelde docent al gauw denken aan zelf met beeldend materiaal aan de gang, muziek maken, een stukje filmscenario schrijven of toneel spelen. Docenten Literaire Vorming zullen er dan op wijzen dat het voor het beter begrijpen en beleven van poëzie ook zinnig is zelf gedichten te schrijven. Dat kan heel vrij of aan de hand van thema's uit het leven. Maar het kan ook, zoals bijvoorbeeld Chris Searle en Kenneth Koch begin jaren zeventig lieten zien, aan de hand van grote dichters (zie bijvoorbeeld Kochs Rose, Where Did You Get That Red?) of volgens strikte spelregels (zie Kochs Whishes, Lies and Dreams). Jos_ Franssen, andragoge van beroep, is zo'n literaire vormer, die het werk van anderen tot uitgangspunt heeft, en wel het werk van Jan Hanlo. Onder de titel 'Dichter bij Jan Hanlo dichten' gaf zij enige jaren lang een cursus creative writing. Ze nam Hanlo's thema's, vormen en poëzie-opvatting als bron van inspiratie voor oefeningen die haar leerlingen hielpen om iets meer gevoel te krijgen voor poëzie. Ze maakte van de re-

sultaten van de lessen een boekje, waar je ook als docent Nederlands of CKV1 je voordeel mee kunt doen. Het bevat naast methodisch-didactische aanwijzingen die het mogelijk maken letterlijk uit de cursus te putten, informatie over Hanlo en zijn werk, onder meer van Hanlo- en poëziekenner en dichter Wiel Kusters. Het boekje is te bestellen bij uitgeverij Jan van Arkel, Utrecht, ISBN 90 6224 412 2. Op de vrijdagen 9 oktober en 6 november 1998 verzorgt het Katholiek Pedagogisch Centrum in Den Bosch een tweedaagse training voor docenten voortgezet onderwijs, waarin volgens de methode van José Franssen wordt gewerkt, maar ook de eigen werkwijze van de docenten ter discussie staat. Franssen stelde enige jaren geleden met Ardi Roelofs het Raamleerplan Literair Schrijven samen voor centra kunstzinnige vorming en amateurschrijfororganisaties, besproken in Tsjip 3/3. Geen wonder dus, dat ook voor deze categorie betrokkenen een tweedaagse training wordt georganiseerd, en wel door het LOKV, op de vrijdagen 2 oktober en 13 november 1998. Inlichtingen over beide cursussen en het boek zijn te krijgen bij Marlies Suylen, Symbiose, unit Kunst en Cultuur, 046 - 420 80 00, fax. 046 - 420 80 80, of postbus 5086, 6130 PB Sittard.

KC

Op vrijdagnamiddag 13 en zaterdag 14 november heeft de jaarlijkse conferentie ‘Het Schoolvak Nederlands’ plaats, in nauwe samenwerking met alle Nederlandse en Vlaamse verenigingen die bij het onderwijs van het Nederlands betrokken zijn: de Vereniging Vlaamse Moedertaal­didactici (VVM), de Vereniging voor de Didactiek van het Nederlands (VDN), de Vlaamse en Nederlandse Verenigingen voor het onderwijs in het Nederlands (VON), de Vereniging Vlaamse Leerkrachten (VVL), de Vlaamse Vereniging Leraren Nederlands (VLN), Wvt (Vlaanderen) en de Vlaams-Nederlandse Stichting Promotie Literaire Vorming. Dit jaar komt de 12e Conferentie voor de vierde keer naar UFSIA / Antwerpen.

Als vanouds zijn er presentaties met discussie vanuit de hoek van het onderzoek, de vakdidactiek en de opleidingen. Daarnaast zijn er steeds meer leraren die een lezing brengen over goede klaservaringen. Het wordt dit jaar een conferentie met een goede zeventig lezingen. Een derde daarvan wordt gebracht door Nederlandse sprekers. Een ander derde door collega’s die nooit eerder voor HSN een presentatie hebben gegeven. De formule is bekend: deelnemers stellen hun eigen programma samen uit de lezingen van het aanbod. Elke lezing duurt één uur: vijfenveertig minuten uiteenzetting en een kwartier voor vragen.

De inhoud van de conferentie is gegroepeerd rond volgende inhoud­en, die wij rangschikken in stromen: schrijven, lezen, spreken en luisteren, leren leren, taakgericht onderwijs, geïntegreerd onderwijs, literatuur, ICT, opleiding en varia. Men kan inschrijven voor één dag: vrijdag of zaterdag of voor beide. Wie voor vrijdag inschrijft kan naast de openingslezing vier lezingen naar keuze bijwonen.

Op zaterdag zijn er vijf lezingen, waaronder een forum­discussie over taakbelasting georganiseerd door de VLN. Op zaterdag zijn er tijdens delunchpauze presentaties door uitgevers.

De inschrijvingsprijs bedraagt: voor vrijdag BEF 1850 - fl 100; zaterdag BEF2250 - fl 125; voor beide dagen BEF2925 - fl 160. Voor dat bedrag krijgen de deelnemers: een folder met voorinformatie, een programma-

brochure met de precieze beschrijving van de conferentie, handouts, een verslagboek (enige tijd na de conferentie); koffies; een maaltijd en een afsluitende borrel op zaterdag.

Wie wil inschrijven - Vlaamse en Nederlandse deelnemers melden zich op **UFSIA / CVD, Prinsstraat 13, B-2000 Antwerpen** met duidelijke vermelding van voornaam, naam, naam van de school, dag(en) van aanwezigheid. En stort het juiste bedrag voor Vlaanderen op rekening nr. 409-6521881-33 van UFSIA/CVD; voor Nederland op rekening nr. 640098 **Conferenties HSN, Staniastate 57, 8926 Leeuwarden.** met duidelijke vermelding van naam en adres en HSN-12.

Wie alleen maar informatie wil, kan o.m. voor een folder terecht:

-in Nederland bij **Peter Nieuwenhuijsen, Postbus 6052 NL 8902 HB Leeuwarden, tel/fax 058 267 07 69**

-in Vlaanderen bij: **UFSIA/CVD, Prinsstraat 13, tel. (03) 220 46 82, fax (03)220 46 79; bij Mark Van Bavel, Scherpenberg 26 2390 Westmalle, tel. 03 312 16 40 (na 19 uur).**

De deelnemers krijgen veertien dagen vóór de conferentie de programmabrochure met een volledige beschrijving van locatie, tijd en alle lezingen.

Mark Van Bavel
namens de organisatie